

ΑΡ./ΗΜ.: ΔΝΣ/20444/23-04-2024

Προς: κ. Θ. Σκυλακάκη
Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Περίληψη : Απάντηση στην με αρ. 4107/04.04.2024 ερώτηση βουλευτών της Νέας Αριστεράς, απευθυνόμενη προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Πόσο θα κοστίσει στους καταναλωτές το πρόσθετο δυναμικό παραγωγής ρεύματος έως την ολοκλήρωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με την Αττική;»

Σχετικά : (α) Η εν θέματι ερώτηση βουλευτών της Νέας Αριστεράς, απευθυνόμενη προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
(β) Η ΔΝΣ 20309/07.10.2021 Επιστολή ΑΔΜΗΕ με θέμα: «Επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος και του προϋπολογισμού της Φάσης II της Ηλεκτρικής Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα, στη βάση εκτάκτων ανασχετικών παραγόντων στην υλοποίησή του και κατόπιν της συνδρομής επιγενόμενων κοστολογικών παραμέτρων για τη διαμόρφωση του επιτρεπόμενου εσόδου κατά την περίοδο κατασκευής του έργου.»
(γ) Η ΔΝΣ /20646/25.08.2023 Επιστολή ΑΔΜΗΕ με θέμα «Επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Φάσης II της Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα».
(δ) Η ΔΝΣ/20837/27.10.2023 Επιστολή ΑΔΜΗΕ «Επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Β' φάσης της Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα και των ζητημάτων που αφορούν στη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κρήτη.»

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Ανταποκρινόμενοι στο προαναφερόμενο ερώτημα, και σε ό,τι αφορά τις αιτίες των παρατάσεων του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης – Αττικής, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

1. Η Β' φάση διασύνδεσης της Κρήτης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω τεχνολογίας συνεχούς ρεύματος αποτελεί μία τεχνική πρόκληση, η οποία υπερβαίνει τα εθνικά όρια και την εγχώρια διαθέσιμη τεχνογνωσία και καταγράφει διεθνή εμβέλεια. Κατά τη σύνταξη, το έτος 2019, της τεχνικής προδιαγραφής του σχετικού έργου, υπήρξε το μόνο συγκείμενο από δύο πόλους (VSC HVDC bipolar transmission) έργο στην Ευρώπη, εν μέσω μόλις οκτώ υφισταμένων έργων που απλώς χρησιμοποιούσαν την ίδια τεχνολογία συνεχούς ρεύματος (Voltage Source Converter DC Line) στην Ευρώπη.
2. Η ειδικότητα, ωστόσο, και η πρωτοτυπία του δεν εξαντλείται στην εφαρμογή της συγκεκριμένης τεχνολογίας, αλλά επεκτείνεται και σε πρόσθετες ιδιαιτερότητες της προσαρμογής της στο συγκεκριμένο ηλεκτρικό και γεωγραφικό χώρο. Η διασύνδεση του «αδύναμου» δικτύου μεταφοράς της Κρήτης (χαμηλή στάθμη βραχυκύκλωσης) με το «ισχυρό» Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας εντείνει τις προκλήσεις και αυξάνει τις απαιτήσεις σε επίπεδο μελετών, δοκιμών και ελέγχων, με στόχο την έντεχνη από κάθε πλευράς και άρτια κατασκευή και μελλοντική λειτουργία του έργου.
3. Ανάλογης στάθμης πρόκληση αποτελεί η γεωγραφική του έκταση. Συγκεκριμένα, σύγκειται από δύο σταθμούς μετατροπής σε Κρήτη και σε Αττική, έκαστος επιφανείας άνω των 15.000 τ.μ. σε κτίρια και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπόγεια όδευση καλωδίων Υ.Τ με 32 km στην Αττική, 11 km οδοποιίας και υπόγειας όδευσης στην Κρήτη και 336 km υποβρυχίου καλωδιακού συστήματος, με μέγιστο βάθος τα 1200 m, το οποίο το συγκαταλέγει ανάμεσα στις τρεις βαθύτερες υποθαλάσσιες συνδέσεις στον κόσμο.

4. Η έναρξη του έργου συνέπεσε χρονικά με την έναρξη της υγειονομικής κρίσης. Οι σχετικοί περιορισμοί, πλην των προβλημάτων που διεθνώς προκάλεσαν στην εφοδιαστική αλυσίδα, επιβάρυναν αναπόφευκτα την ήδη σύνθετη και εκτεταμένη αδειοδοτική διαδικασία, η οποία ενόψει της ειδικότητας των κατασκευών επέβαλε ακόμη και νομοθετικές παρεμβάσεις σε χωροταξικά θέματα. Επίσης, περιόρισε ασφυκτικά τα περιθώρια διαχείρισης σειράς απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία προκαλούν σημαντικές καθυστερήσεις σε έργα ακόμη και πολύ μικρότερης έκτασης, πόσο μάλλον σε ένα έργο που εκτείνεται σε μεγάλο μέρος της Επικράτειας και για την εκτέλεσή του απαιτήθηκε η έκδοση του συνόλου των αδειών που εκδίδει το Ελληνικό Κράτος, και ενδεικτικά: Στο αδειοδοτικό πεδίο η εκτεταμένη εύρεση αρχαιοτήτων στην Κρήτη τόσο στο γήπεδο των Σταθμών Μετατροπής, όσο και στα έργα οδοποιίας, στο γεωλογικό πεδίο η εκτεταμένη εμφάνιση καρστικών εγκοίλων στο οικόπεδο του Σταθμού Μετατροπής Κρήτης και απαιτήσεις μέχρι και εξουδετέρωσης πολεμικών βλημάτων σε σημεία της όδευσης. Σημειώνεται ότι μετά τα άκρα μέτρα επιμέλειας που λήφθηκαν για τη διαχείριση των παραπάνω γεγονότων, το έργο θα ολοκληρωθεί σε χρόνο αντίστοιχο προς τον μέσο όρο ανάλογων έργων στην Ευρώπη, κάποια μάλιστα από τα οποία δεν εμφανίζουν τις ίδιες τεχνικές, αδειοδοτικές και γεωγραφικές απαιτήσεις.
5. Τονίζεται ότι οι λόγοι της αναθεώρησης της Β' Φάσης της Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα, είναι διαχρονικά καταγεγραμμένοι και εναρμονίζονται πλήρως με τα υποβληθέντα διαχρονικά προς την Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Συστήματος, τα οποία έχουν τεθεί σε ανοιχτή δημόσια διαβούλευση χωρίς οι παραπάνω λόγοι να έχουν τύχει αμφισβητήσεως, αλλά και έχουν λάβει της επιβεβλημένης από τον Νόμο και τους ρυθμιστικούς κανόνες δημοσιότητας.
6. Οι παραπάνω λόγοι είχαν εγκαίρως εκτεθεί προς την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ως εν εξελίξει και με άγνωστη τελική χρονοδιαγραμματική επίπτωση ήδη από το έτος 2021 με την (β) σχετική. Περιλήφθηκαν στο υπό σύνταξη τότε και προσεχές Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ ετών 2023-2032, με την επισημάνση ότι η ηλεκτρίση του έργου μετατίθεται ενδεικτικά για την 30.06.2024 και την επιφύλαξη οριστικής εκτίμησης όταν θα ήταν γνωστή η τελική χρονοδιαγραμματική τους επίπτωση, αλλά και η απόδοση των μέτρων επιμέλειας που λήφθηκαν για τον περιορισμό των επιπτώσεών τους.
7. Η παραπάνω ημερομηνία ολοκλήρωσης περιλήφθηκε και στο επόμενο ΔΠΑ που επακολούθησε (2024-2033, με έτος σύνταξης το 2022). Το 2023 και με αφορμή τη σύνταξη του ΔΠΑ 2025-2034, όπως προκύπτει από τις (γ) και (δ) σχετικές, διευκρινίστηκε η τελική χρονική επίπτωση των παραπάνω γεγονότων και αποσαφηνίστηκε η έννοια της ηλεκτρίσης, ως καταληκτικού σημείου του έργου, καθώς δεν είχε περιλάβει τη διενέργεια των αναγκαίων δοκιμών και το στάδιο της δοκιμαστικής λειτουργίας που προϋποθέτει η ένταξή του στο Σύστημα σε κανονική λειτουργία. Σημειώνεται ότι τα σενάρια της δοκιμαστικής λειτουργίας προσδιορίστηκαν με βάση μελέτες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου. Με βάση τα παραπάνω, η ένταξη του έργου στο σύστημα αναμένεται εντός του α' εξαμήνου του 2025.
8. Υπό το παραπάνω πρίσμα, η αναφορά στην α' σχετική για συνεχή αιτήματα παράτασης από την πλευρά του ΑΔΜΗΕ ελέγχεται ως ανακριβής και παραπειστική.
9. Περαιτέρω, αναφορικά με τη διασφάλιση ύπαρξης του αναγκαίου παραγωγικού δυναμικού στη νήσο Κρήτη, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ακολουθήθηκε επακριβώς η προβλεπόμενη στις νεοπαγείς διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του ν. 5092/2024 διαδικασία από τον Διαχειριστή και τα σχετικά αποτελέσματα των διενεργηθέντων διαγωνισμών έχουν διαβιβαστεί με τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΝΣ/20297/20.03.2024, ΔΝΣ/20317/27.03.2024 και ΔΝΣ/ 20322/29.03.2024 επιστολές στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) για τις ενέργειες της αρμοδιότητάς της, κοινοποιούμενες σαφώς και στις υπηρεσίες του Υπουργείου σας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με τιμή

Μανούσος Μανουσάκης
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Κοινοποίηση:

- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου